Política | Anton Monner | Actualitzat el 09/04/2021 a les 15:42

?Quina llengua pateix: el català o el castellà?

«Per aconseguir salvar les llengües minoritàries s'han de dictar les lleis i expulsar la demagògia del pensament dels polítics que per raons partidistes fomenten les divisions i el fonamentalisme»

El Consell d'Europa urgeix Espanya a accions immediates per garantir l'ús de les llengües cooficials, dins el seu territori. S'han de servar pel fet cultural que representen i que hem heretat dels nostres antecessors.

A l'Estat Espanyol, algunes d'aquestes pateixen molt, sobretot aquelles que sobreviuen en territoris aïllats a punt de desaparèixer, com és l'aragonès o l'asturià. El català, en canvi, resisteix com a llengua pròpia de Catalunya, Mallorca i València, però malgrat tot s'incrementa l'ús del castellà entre la població immigrada. I també existeixen altres inconvenients com son els departaments administratius dependents de l'Estat, sobretot la policia i guàrdia civil, on gairebé resulta impracticable l'ús de la llengua pròpia. I gens s'ajuda des de l'Estat quan els documents que no depenen de la Generalitat, com les notaries o els jutjats, s'obvia el seu ús perquè no es dicten les normes adequades. O a les universitats on no tots els professors usen el català.

El català disposa, en contraposició a les altres llengües minoritàries peninsulars, milers de llibres publicats cada any, revistes de tipus comarcal i nacional, i mitjans de difusió, com ràdio i televisió, encara que en menys quantitat que en castellà. La majoria de les petites empreses usen el català per la seua comptabilitat i relació social, escrita i parlada, amb els clients. I les grans empreses de servei públic tenen la obligació, encara que algunes no la compleixen, usar el català. I a més una gran part dels seus habitants el coneixen per haver-lo estudiat durant els 30 darrers anys i el poden usar si així ho creuen convenient.

Però molts catalans es dirigeixen als emigrants en castellà per allò que ja ho porten dins del seu sí, de quan el mestre de l'escola, els deia que parlar en català era de "mala educació". Canvien de llengua automàticament i sobretot a la gent gran, sigui xinès, romanès o sud-americà. Entre els escolars, però, un bon tant per cent parlen entre ells el català, siguin de qualsevol nacionalitat que provinguin. En aquest sentit hem avançat en donar a conèixer la llengua del País i la sabran escriure quan regentaran un negoci, treballaran a l'administració o a una fàbrica, o continuaran estudis fins a aconseguir una carrera universitària.

En tot i això als pobles petits que existeixen menys alteracions, el castellà avança i el català retrocedeix. Anys enrere resultava molt estrany sentir parlar en castellà i ara, als comerços, al carrer o als espectacles ja és ben habitual.

Als pobles més grans i sobretot quan els interlocutors no es coneixen, el català gairebé ha desaparegut. Es mantén entre la gent coneguda, que sempre han parlat entre ells l'idioma dels seus pares i avis. Hi ha gent que et respon en castellà quan te hi has dirigit en català i només alguns malgrat conèixer-lo, no admeten canviar-lo. Però molts cops per comoditat o per avançar sense tibantor, la majoria continuen en castellà. I sense dubte, el català pateix un retrocés fort a les poblacions grans.

Preservar la llengua pròpia és una necessitat cultural i d'estimació al País. Vet aquí que tenim partits polítics que al nostre Parlament s'expressen en castellà, menystenint la llengua pròpia. Ho va començar Cs per l'odi que encara avui mantenen contra l'idioma i contra la idiosincràsia i per raons electorals els van copiar immediatament el PP, i ara ja tenim que VOX per haver nascut de

l'escissió del PP i Cs, en les parts més radicals d'extrema dreta, que ja l'usen de forma habitual.

I hem vist en els darrers debats que el cap de llista del PSC, Sr. Illa, ja l'introdueix en els seus parlaments. I no és d'estranyar aquesta postura quan no han permès que el català, llengua pròpia de les comunitats més riques i productives d'Espanya, no es permeti el seu ús a les Corts de Madrid, o al Parlament Europeu, per allò que ho defineixen com "la lengua de todos".

Amb l'aprovació a les Corts espanyoles de la llei que pretén defensar els diferents llengües que es parlen a l'Estat, el PP, Vox i Cs pronostiquen que "la llengua espanyola desaparecerá". No és que s'ho creguin; la realitat és que pretenen imposar, sotmetre i obligar, a parlar en castellà com en temps de Franco i Primo de Rivera. Tots els fills de mare, siguin nascuts a la zona que sigui, tenen dret a defensar el parlar dels seus pares i avis. Però el que els fa més nosa és el català i per aquest fet, amb la complaença dels sectors més conservadors, l'han batejat de valencià o de mallorquí com a llengües diferents quan existeixen diferències dialectals, com al castellà entre un andalús i lleonès.

Cal servar les diferents llengües d'Espanya. No és perquè sigui una recomanació del Consell d'Europa, sinó perquè és una riquesa cultural que de perdre's significa desaparèixer part del patrimoni de tots. Els supremacistes, ara representats per la dreta que res vol canviar, haurien d'escoltar el que els arriba de fora.

Malauradament a Catalunya de les dues llengües habituals, la que pateix més és el català i la que avança és el castellà. Qualsevol interposició que l'espanyol desapareixerà és una autèntica aberració. Tot està al seu favor i per aconseguir salvar les llengües minoritàries s'han de dictar les lleis i expulsar la demagògia del pensament dels polítics que per raons partidistes fomenten les divisions i el fonamentalisme.